

ELS DIUMENGERS

Suposo que els anglesos en diuen «week-end man». Els anglesos fan servir el «man» quasi tant com el paraigua i obtenen, així, diverses i extraordinàries solucions lingüístiques.

Els castellans en diuen «dominguero». Hi ha en la paraula «dominguero» un lleuger to despectiu. No m'estranya. Un idioma que ha viscut tan intensament l'aventura de les amèriques i que demostra una gran facilitat per a les frases heroiques, ha de mirar, per força, les inofensives excursions diumengeres, amb una punta d'ironia condescendent.

Jo em preguntava quina seria la paraula catalana que definia correctament el «dominguero». La solució, com és natural, ha estat el diccionari. I el diccionari Fabra (escrit en un temps que això dels diumengers era una utopia o, si voleu, una possibilitat remota), diu textualment:

DIUMENGER. Dit d'aquell a qui agrada de celebrar el diumenge.

Just! Ni més ni menys. Un diumenger és una persona normal, correcta, que vol celebrar el diumenge i adopta, actualment, una actitud d'esforçada i tenaç expansió motoritzada. I res més. No valen, en aquesta definició, rialletes per sota el nas ni insinuacions despectives. Els catalans acceptem el viatge curt, pacífic, amb finalitat comercial o terapèutica. I ho fem sense cap mena de reserva mental ni lingüística. No cal dir, doncs, que podem acceptar amb una serietat absoluta el viatge diumenger.

Jo no sé si aquesta lleugera disgressió preliminar, diguem-ne de vocabulari, era necessària. Potser sí. Potser calia deixar ben clar que, en parlar dels diumengers, hom ho fa amb una total absència d'ironia, amb una solemne bona fe. Hom accepta, senzillament, el que diu el diccionari. I res més.

* * *

Les visions com aquesta, subjectives, tenen el defecte inevitable d'una manca d'exactitud, d'una arriscada generalització. I es cau en equivocacions. Parlant dels diumengers, qualsevol equivocació és possible. Perquè els diumengers formen un món vastíssim, molt difícil d'incloure en els límits d'una descripció forçosament sintetitzada.

En principi, podríem dir que el diumenger és un home teòricament feliç. Ha estat ficat durant tota la setmana din-

tre d'una botiga de la Rambla o una oficina de la Diagonal. Ha estat sotmès a una compressió espiritual, a un atabalament provocat pel teclejar de màquines d'escriure i les reclamacions de clients normalment susceptibles. Tot plegat ha fet el seu efecte. L'estructura anímica del nostre personatge és la d'un globus inflat i tibant, capaç de sofrir, en qualsevol moment, un rebentament sorollós i irremeiable. No és gens estrany, doncs, que quan aquesta mena de globus humà es deixa anar súbitament, surti projectat amb força. I s'escampi pel paisatge amb una sonora afirmació de presència física i llibertat.

Les carreteres del país: heus ací el problema. Les carreteres del país són elaboracions (ara se'n diuen infraestructures) que daten d'un temps remot i que l'asfalt ha disformat, a vegades, amb aspectes civilitzats. Però no cal enganyar-se: les carreteres són precàries, difícils.

Tot això provoca taps impressionants, caravanes lentíssimes que desfilen com orugues, amb una obstinada progressió cap objectius prefixats.

* * *

Si hom mira, a peu de carretera, una desfilada d'automòbils diumengers observa, immediatament, el fet evident de l'aglomeració. És un apilonament interior, una munió de cames i braços que, ben repartits, han de correspondre a una quantitat de gent apreciable.

Es parla de crisi de la institució familiar. No ho cregueu pas. Els diumengers són socialment, intrínsecament, familiars. Famílies enteres, passen entaforades dintre dels vehicles i proclamen als quatre vents la seva solidaritat. Cal fer constar que una majoria dels autos diumengers són de tipus utilitari (utilitari és un sinònim hàbil de la paraula esquifit), la qual cosa suposa una capacitat compressiva de la gent que va a dins, i una gran resistència de les parets del vehicle que, increïblement, no se solen rebentar.

Aquesta compressió familiar, aquesta traslació d'elements amb parentiu pròxim, és la nota dominant, el fet diferencial i específic dels automòbils diumengers. No és gens fàcil trobar cotxes amb un sol viatger. En aquests casos, hom pensa de seguida en un vidu desconsolat, en un solitari concupiscent, en un àrbitre de futbol fugitiu i esblaimat. La normalitat és el contrari: l'apilonament familiar, la cèl·lula bàsica de la nostra societat. Jo crec que si, en aquest

CAMIONES y TRACTORES

EBRO

Conducción Carnet 2.ª Clase

Facilidad de Pago 36 meses

Venta y Servicio en:

Auto Granollers, S. L.

GRANOLLERS